

22/4/41

ירושלים, יום ג', 22.4.41

ביראם, ברט וקפלנטקי הגיעו בדיוק בשעה 12:00 פתוטפיים לפטר
החזנה המסיימת, וכטטרתי להם החלטת ההנהלה קבלו אותה ברצון. המנסתי
אותם מיד עם רייזר והם נגשו לעבודה.

אחר הצהריים טיחה ארוכה עם סולובייצ'יק, הוא סאל כיצד רוצה
אני לגבש את המתיחות הציונית. לדעתו יש להתחיל בחיפה, אבל היה
רוצה לדעת מה הוא התוכן המסיי של המתיחות.

אסרתי לו, שהוא פתכוון לדעתי בנוגע לחיפה, גם לי נראה
מקום זה כנקודת מוצא לביצור כספר ציוני בארץ, והתכנית היא פשוטה:
(א) בשטח המלחמה: דריכות ציבורית לקראת הגיוסים הנדרשים מזמן לזמן,
שהנהלה תסכים להם, בלי אתוספירה מתאימה קנה להשיג כעת 500 איש
הדרושים לנו: 150 איש בשביל מלוגת התותחנים היהודית ו-350 איש
בשביל מלוגות הבאפס.

סולובייצ'יק הציע להכריז על גיוס כללי בחיפה, לכך לא הסכמתי,
כי מחוסר בטחון שהגיוס ייקרא לפעולה, עלול הדבר לעורר רק אנטוזה
ורסיון. במקום זה יש להגביר את העזרה לאירגון ולרכז סביבו את הנוער,
ליצור סביבו אתוספירה סוקירה ולהגדיל את אמצעיו.

טעין ב': טיחס לכצב המניסי, יש הכרח בהגבות העזרה ההידיית
בשעה זו. הכוונה היא לעזרת חפרית ועזרה סוכרית, לא ייתכן שברגע
זה יהיו אצלנו רעבים, וגם לא ייתכן שבשעה קשה זו יימצאו אצלנו בתוכנו
אלמנטים זרים ותלושים, יש לדאוג להפצת הלסון, לחינוך ציוני, להקלטה
חברתית של כל האלמנטים, שבאו הגה מתוך אונס, בלי כל שורט ביהדות,
כי בשעת סכנה הם עלולים לסמס חוסר הורט.

(ג) כלפי המסטר: יש צורך בדריכות פוליטית, בתגובה אם לאטל
יגרשו את המעפילים או מקרים דומים לאלה.

(ד) עמידה לימין המוסדות העליונים של הישוב, השלטת מסמעת ציונית בצפון והגברה האמונה וההכרה הציונית בכל שכבות העם.

יש לדאוג גם לרסה תרבותית ביחסים הציבוריים.

אילו היה קם חבר אנשים לשם דברים אלה, סן הראוי היה סיוציא גם ביולטין, לא בדפוס, למען שלא יזקק לצנזורה, אבל גם לא בלתי-ליגלי, אלא ביולטין פנימי אשר ישלח למספר גדול של אנשים ואטר יכיל ידיעות שאינן באות בעתונים והסברה ציונית, אשר בגלל התנאים הקיימים אי אפשר לפרסם בדפוס.

סולובייצ'יק אמר, שכל הדברים האלה ייתכנו, ולסם כך יש צורך שאבוא פעמיים לחיפה. פעם ראשונה למסיבה מצומצמת של 8-10 אנשים, ופעם שניה למסיבה רחבה יותר של 50-60 איש. אם כי אינה נראית לי כפל המסיבות, הנטחתי שאם בשונו לחיפה יתיעץ עם החברים הכי קרובים ואז יעמוד על דעתו, אני מוכן לבוא גם פעמיים וגם שלוש, אם יש צורך בכך. בשביל המסיבה הרחבה הצעתי להזמין אנשים מכל המפלגות הציוניות, מכל החוגים הכלכליים, מכל הגילים, וותיקים ונוער, מכל העדות וקיבוצי גלויות שבחיפה.

לאחר שסיימנו את הבירור בענין חיפה, שאלתי לדעתו של סולובייצ'יק על גיבוש הציונות הפרוגרסיבית בכל הארץ מאותם החוגים שציינתי בשיחות עם גרינבוים וקליינבוים.

סולובייצ'יק רואה את הקשי בחסרון מפעל שותף לחבר אנשים זה. הדבר היחיד שלדעתו יכול ללכד אותם זהו הקמת עתון, שידרוש בערך 2,000 לא"י.

הצעה זו ראויה לדעתי לעיון ולטיפול.

אחרי זה נפגשתי לשיחה קצרה עם בראון היוצא הערב לאמריקה, באוירון לבוסביי וססם באניה. הוא עומד להגיע לגיו-יורק בתחילת יוני ויעשה בארצות הברית 4-5 חודשים.

בקשתיו למסור לד"ר וייצמן ולשאר חברינו על ההכרח לעורר בעתונות האמריקאית, הידועה בידידותה הנסורה לאנגליה, את הטאלה

הרחופה על גיוס יהודי ארץ-ישראל למען הגנה על הארץ והגנה על עצמם, כי בשיחות עם לורד הליפאכס או אפילו עם ראסי המטטלה האמריקאית לא יתגברו על הלחץ השליילי שיבוא מירוסלים ומקאירו. בכלל אין כל ערן לשיחות עם לורד הליפאכס - אביו ומחוללו של הספר הלבן, ואין כל יסוד להניח, שהוא עלול לשנות את דעתו. בלי לחץ פומבי מצד דעת הקהל באמריקה אין סיכוי להשפיע על המטטלה בלונדון.

עיתי אתו גם סידורים להגברת הקשר בין אמריקה והארץ.

=====